

HEGYVIDÉKI
ÖNKORMÁNYZAT

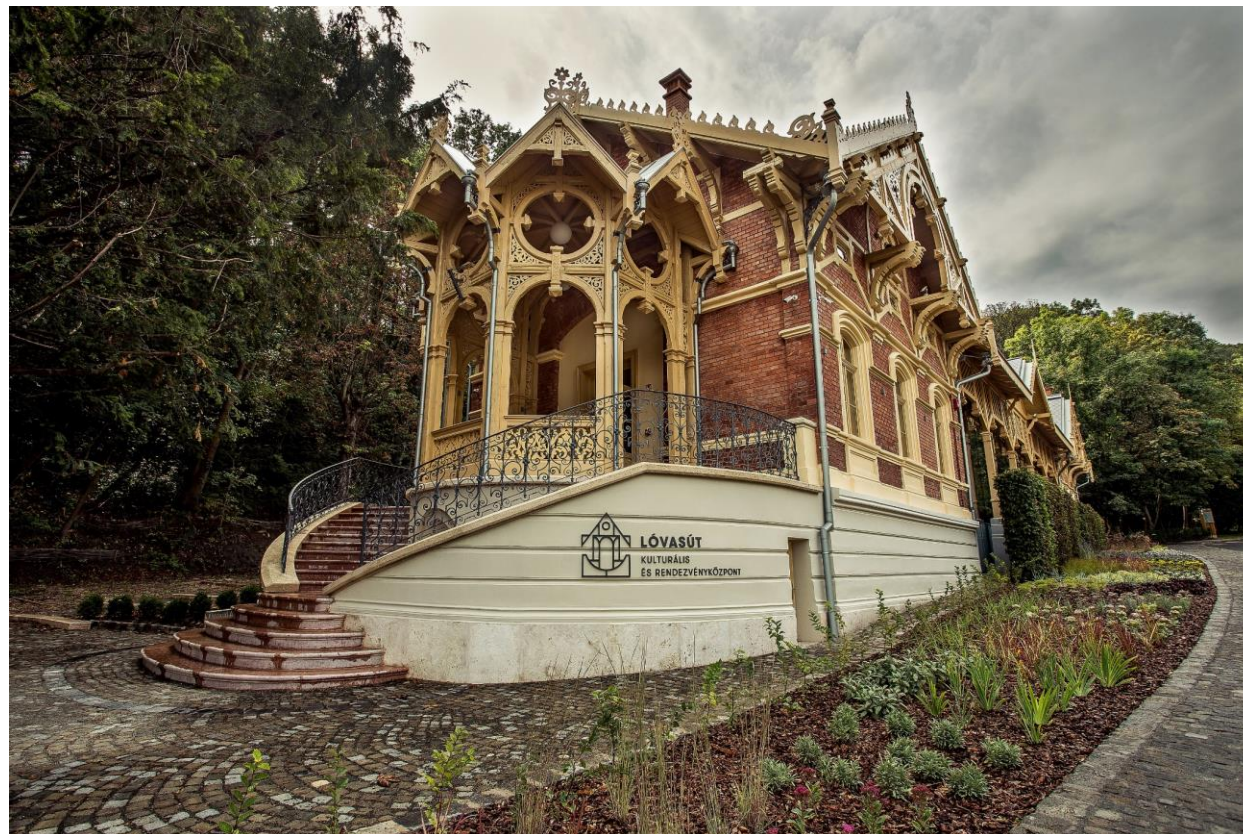
VÁROSRENDEZÉSI ÉS FŐÉPÍTÉSZI IRODA

TELEPÜLÉSKÉPI RENDELET ÉS ARCULATI KÉZIKÖNYV ÖSSZEFOGLALÓ

A településképi rendelet célja és feladatai

A rendelet célja:

- a kerület épített örökségének és egyedi településképének **védelme**, jellegzetes, értékes, vagy hagyományt őrző területei építészeti arculatának és városszerkezetének megőrzésével és ezekre tekintettel lévő alakításával, az építészeti és a táji értékek, valamint az örökségvédelem elveinek együttes figyelembevételével
- a **kerületi helyi építészeti örökség** védelmének és a védelem követelményeinek elrendelése,
- a **településképi szempontból meghatározó területek** kijelölése, továbbá
- a **településképi követelmények**, a **településkép-érvényesítési eszközök** és a településképi önkormányzati támogatási és **ösztönző rendszer** szabályainak megalkotása.

Településképi rendelet szerkezete

- I. **ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK** (a rendelet célja, hatálya, értelmező rendelkezések/fogalom meghatározás)
- II. **KERÜLETI HELYI VÉDELEM**
  - 1) kerületi helyi védelem célja és feladata
  - 2) kerületi helyi védelem fajtái (területi, egyedi) **(1. melléklet)**
  - 3) kerületi helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntetésének szabályai
  - 4) kerületi helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása és a dokumentumok megőrzése
- III. **TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK, ÉS A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK**
  - 1) településképi követelmények fajtái (területi, egyedi) és alkalmazásuk
  - 2) kerületi helyi védett értékekre vonatkozó településképi követelmények (általános, területi, egyedi) és a kerületi helyi területi védett területek (1/C melléklet)
  - 3) a településképi szempontból meghatározó területek **(2. melléklet - karakter térkép)**
  - 4) a településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó településképi **általános** követelmények (területi, egyedi) és **látványvédelem (3. melléklet)**
  - 5) külön követelmények egyes karakterekhez (nagyvárosias, kisvárosias, kertvárosias és svábhegyi villák, telepszerű, csoportos jellegű beépítés, pavilonos elrendezésű intézmények, közparkok)
  - 6) az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére és az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó követelmények
  - 7) reklámokra, reklámhordozókra és cégjelzésekre vonatkozó követelmények
- IV. **AZ ÖNKORMÁNYZATI TELEPÜLÉSKÉP-ÉRVÉNYESÍTÉSI ESZKÖZÖK, TÁMOGATÁSI ÉS ÖSZTÖNZŐ RENDSZER**
  - 1) településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció
  - 2) településképi véleményezési eljárás
  - 3) településképi bejelentési eljárás
  - 4) a hatósági bizonyítvány
  - 5) településképi kötelezés, településképi bírság
  - 6) településképi követelmények alkalmazásának önkormányzati ösztönzése
- V. **ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK**

Értékvédelem

Védett művi értékek a XII. kerületben

Országos örökségvédelem:

167 db műemlék

55 műemléki környezet

Fővárosi helyi védelem:

66 védett épületegyüttes

63 védett épület

Kerületi helyi védelem

279 egyedi védett épület

(+ 23 művészeti alkotás)

3 helyi területi védelem (82 db épület)

Szomszédos kerületek kerületi helyi védett értékei

I. kerület:

épület+szobor: 41 db

homlokzat: 4 db

épületrész: 1 db

látványvédelem: 3 db

növényzet: 9 db

II. kerület:

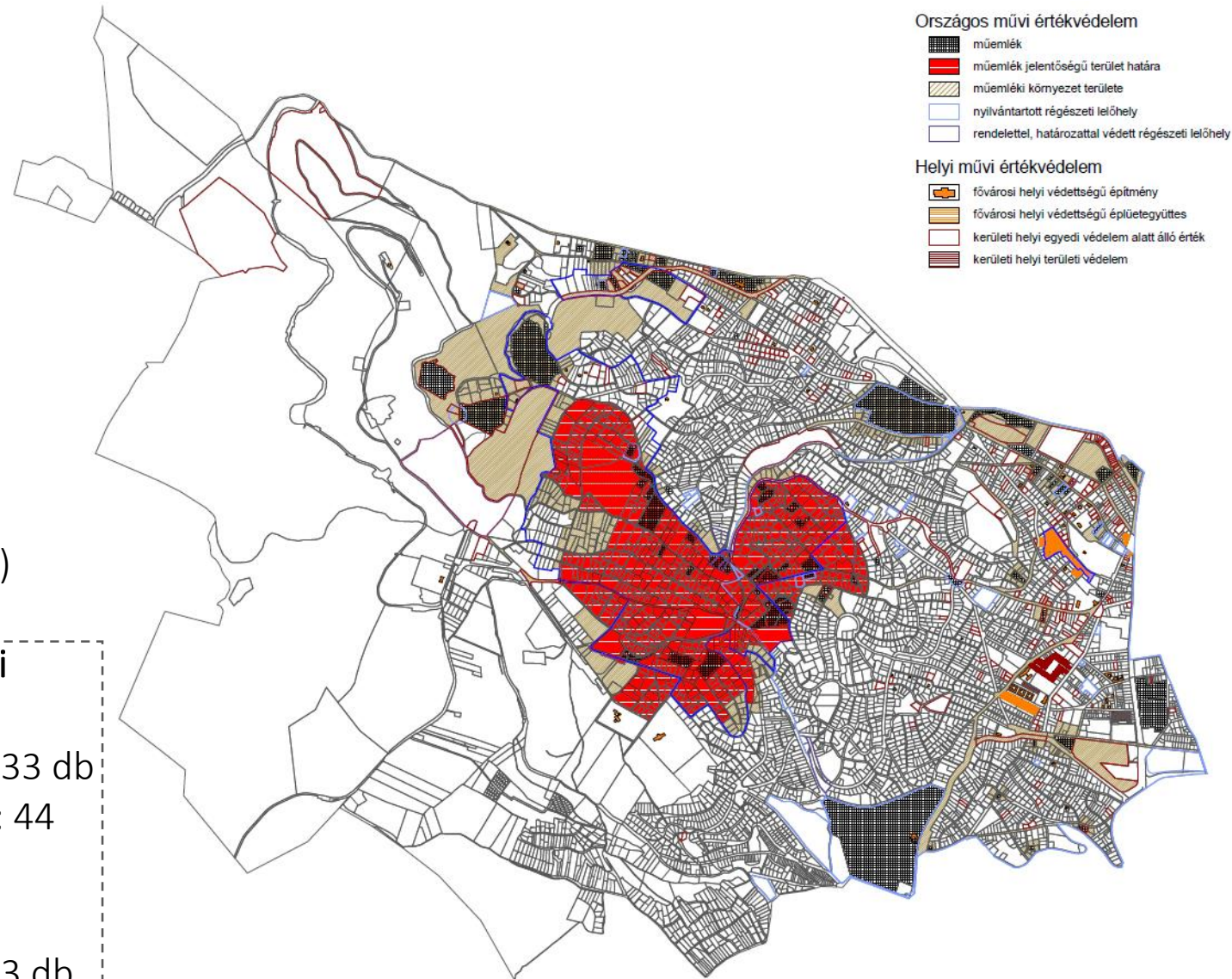
egyedi védelem: 33 db

területi védelem: 44

db

XI. kerület

egyedi védelem: 3 db

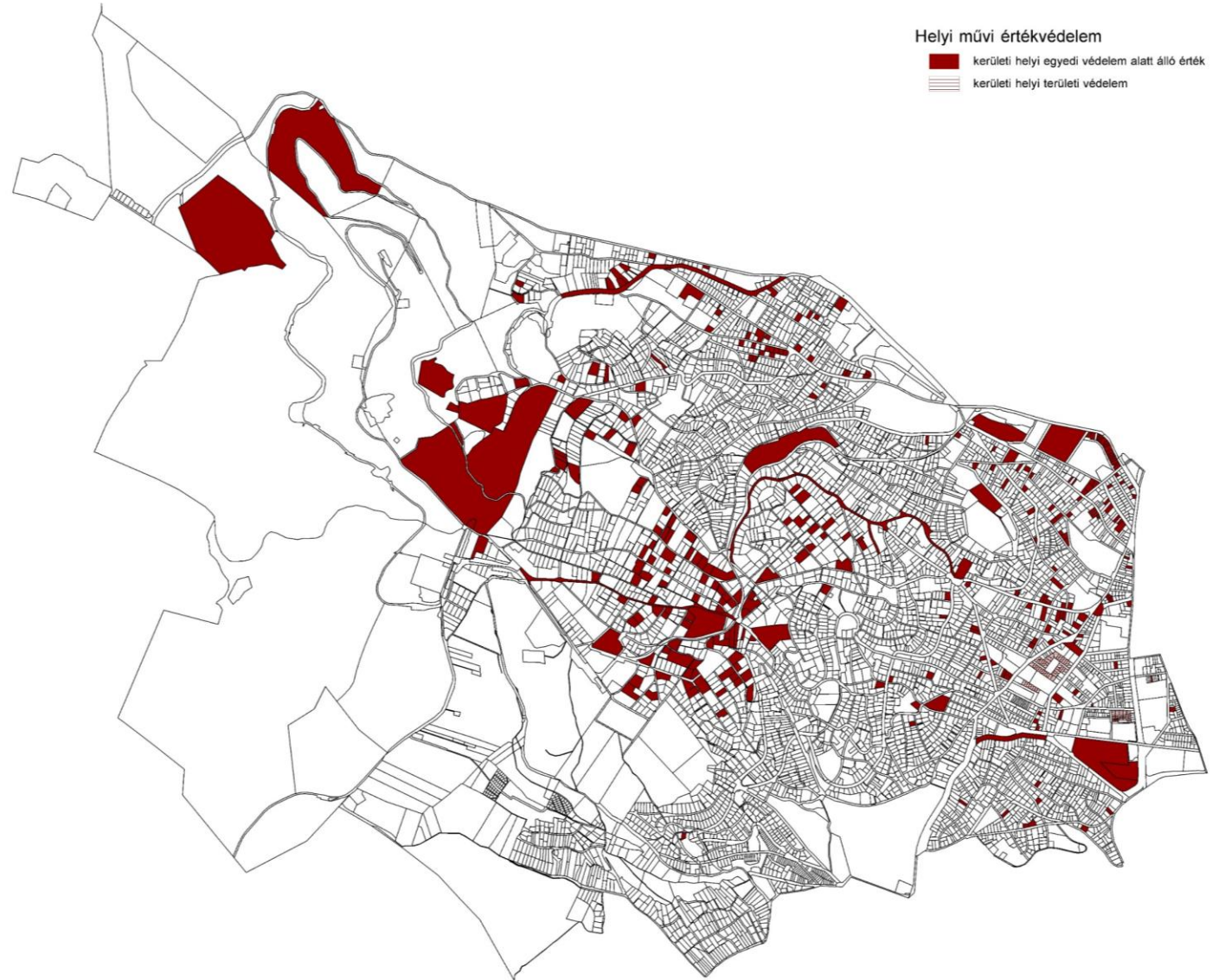
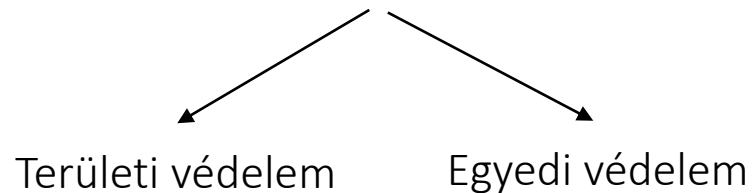

Kerületi helyi védelem

Kerületi helyi védelem feladata, célja:

- kerületi helyi védett értékek számbavétele, meghatározása, nyilvántartása, dokumentálása, megismertetése,
- a kerületi helyi védett értékek károsodásának megelőzése, elhárítása, fenntartásuk és megújulásuk elősegítése érdekében speciális településképi követelményeket fogalmaz meg a rendelet.

VÉDELEM TÍPUSAI

Hollósy Simon utcai terület

A telep épületegyüttese mind településtörténeti, mind városépítészeti, mind pedig építészettörténeti szempontból a kerület egyik jelentős objektuma melynek megőrzésére, állagmegóvására, eredeti állapotának helyreállítására törekedni kell.

Tartsay Vilmos utcai terület

A telkeken megvalósult beépítés a Magyarországon ritkának számító, egyemeletes sorházas beépítés kvalitásos példája. Az épületek többsége családi ház, de a telepen találunk kétlakásos társasházakat és egy ikerházat is.

Margaréta utcai terület

A területen azonos szélességű telkeken, zárt sorú beépítésben, egyforma méretű előkerttel, párkánymagassággal, nyeregtető gerincmagassággal, beépítési mélységgel épült, modern stílusú, az 1930-as években emelt többlakásos társasházak állnak.

Kerületi helyi területi védelem

Területi védelem célja :

- a jellegzetes városszerkezet, telekstruktúra, utcavonal-vezetés,
- utcakép vagy utcakép részlet,
- a város- és tájkarakter elemek megőrzése, védelme.

Három terület részesül területi védelemben:

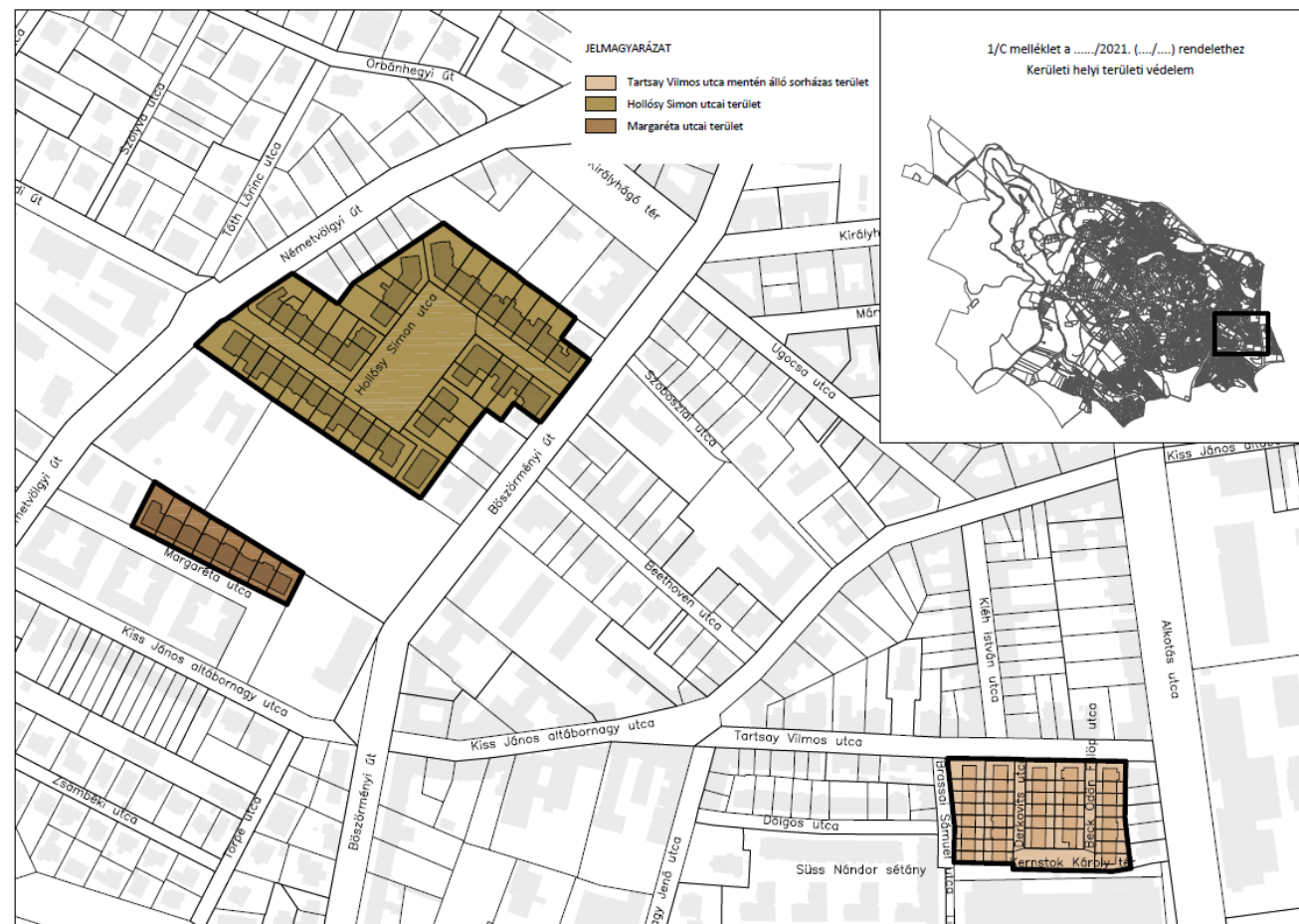
- Hollósy Simon utcai terület
- Tartsay Vilmos utca mentén álló sorházas terület
- Margaréta utcai terület.

Védett területekre vonatkozó településképi követelmények:

- általános követelmények (minden karakterre vonatkozó),
- védett értékekre vonatkozó általános követelmények,
- területi védettségre vonatkozó speciális követelmények.

(Összesen 82 db ingatlant érint a területi védelem.)

1/C melléklet -térkép

Kerületi helyi egyedi védelem

Egyedi védelem célja :

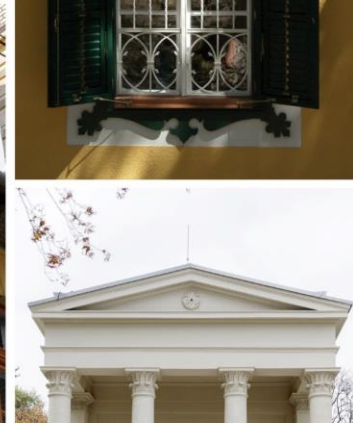
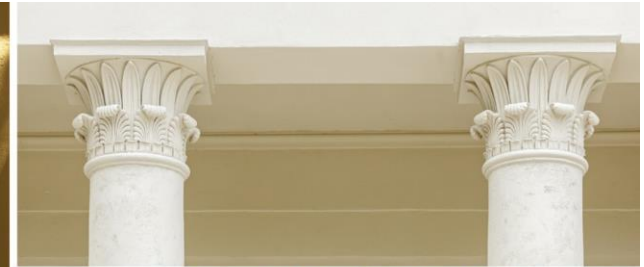
- a kerület jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatának,
- a településkarakteret meghatározó építészeti örökség egyes elemeinek védelme.

Egyedi védelem kiterjedhet többek között:

- építményre, építményrészletre,
- alkalmazott anyaghasználatra, tömegformálásra, homlokzati kialakításra,
- táj- és kertépítészeti alkotásra, egyedi tájértékre, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra.

Egyedi védett értékekre vonatkozó településképi követelmények:

- általános követelmények (minden karakterre vonatkozó),
- védett értékekre vonatkozó általános követelmények,
- egyedi védettségre vonatkozó követelmények.

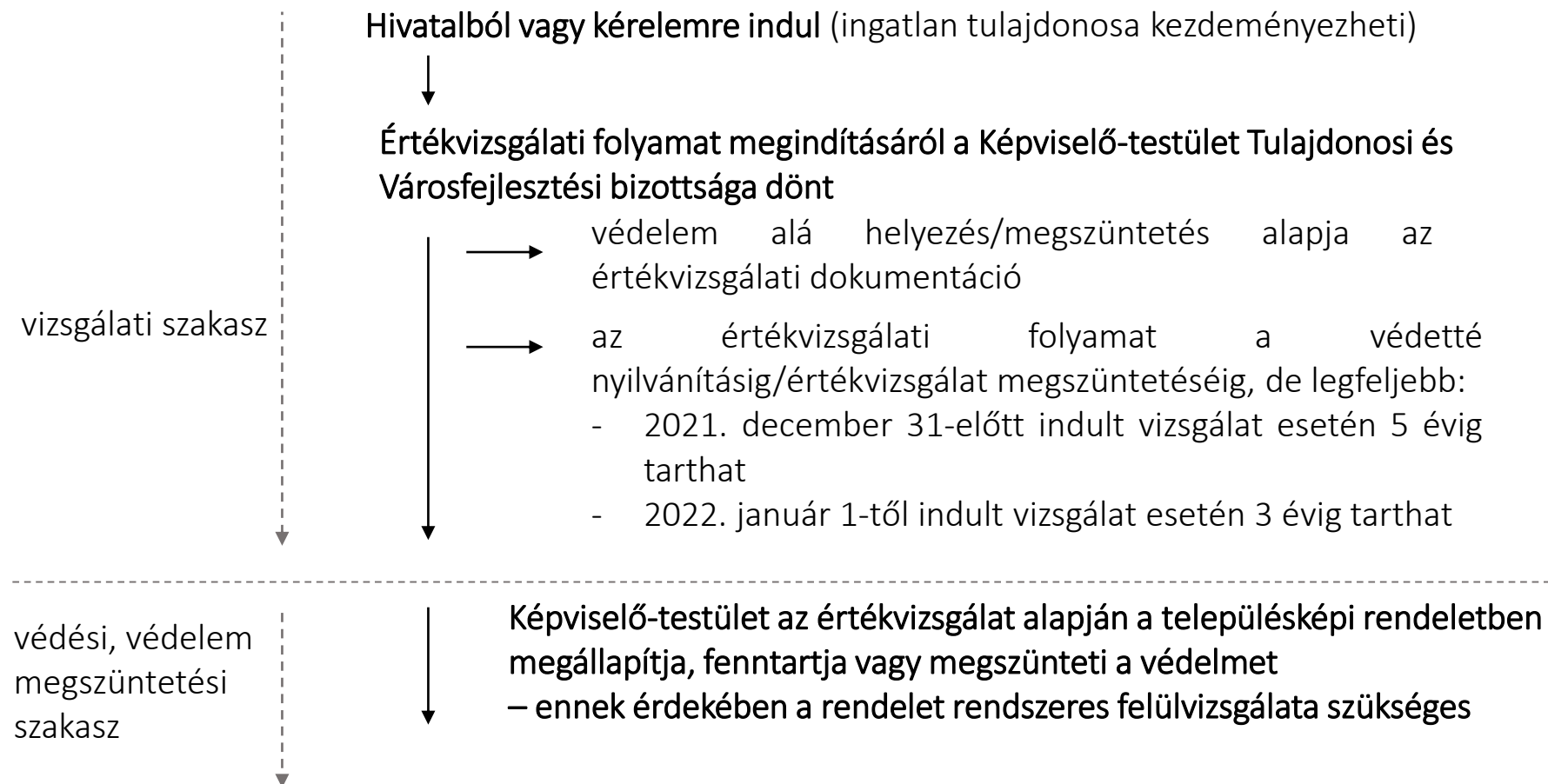

Kerületi védelem alá helyezés, védelem megszüntetésének szabályai

Az elővédelmet az értékvizsgálati folyamat váltja ki.

Az értékvizsgálati folyamat alatt a kerületi helyi védett értékekre vonatkozó településképi követelményeket kell alkalmazni.

Értékvizsgálati folyamat:

Településképi szempontból meghatározó területek

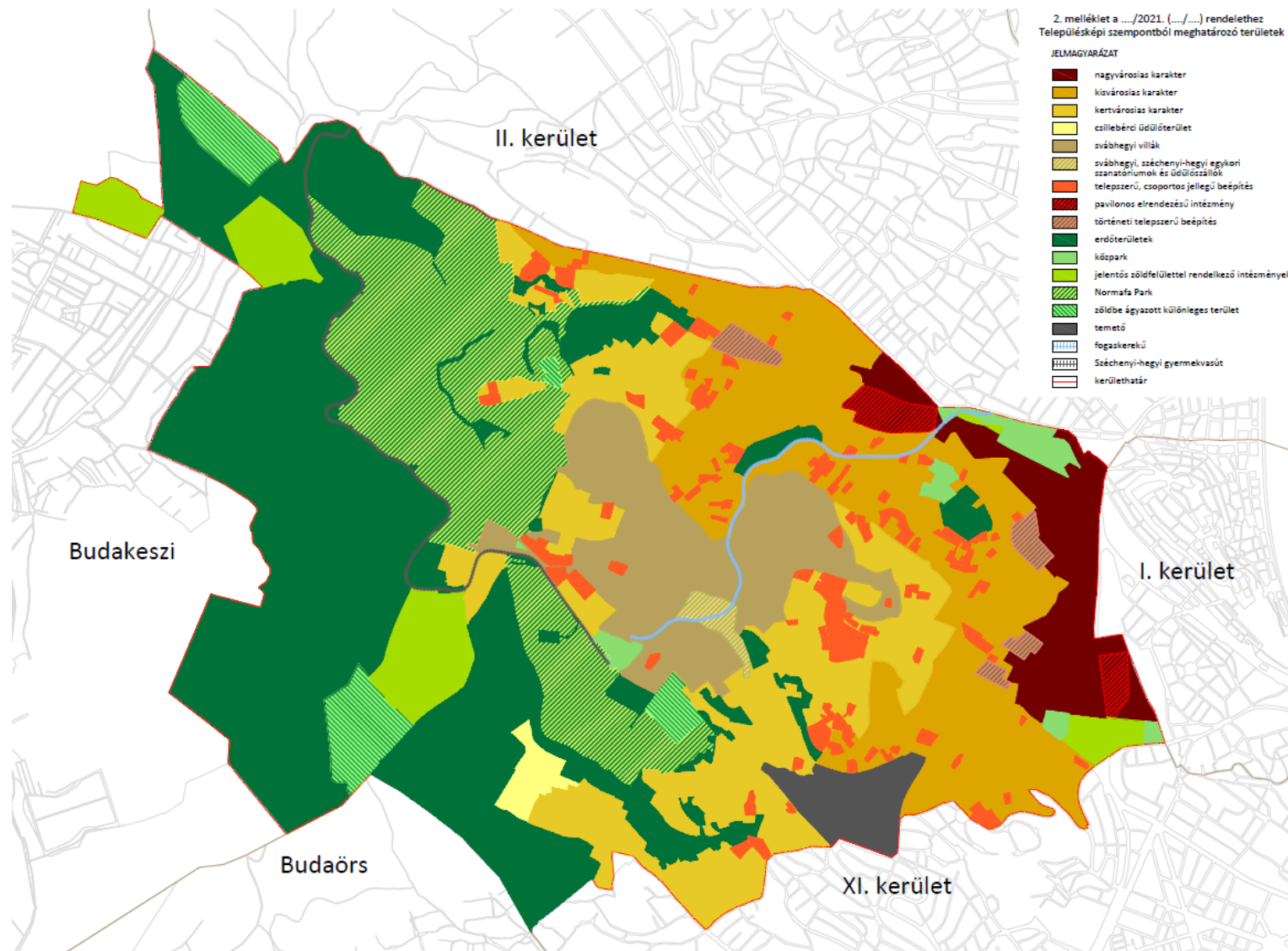
JELMAGYARÁZAT

- nagyvárosias karakter
- kisvárosias karakter
- kertvárosias karakter
- csillebércei üdülőterület
- svábhegyi villák
- svábhegyi, széchenyi-hegyi egykori szanatóriumok és üdülőszállók
- telepszerű, csoportos jellegű beépítés
- pavilonos elrendezésű intézmény
- történeti telepszerű beépítés
- erdőterületek
- közpark
- jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények
- Normafa Park
- zöldbe ágyazott különleges terület
- temető
- fogaskerekű
- Széchenyi-hegyi gyermekvasút
- kerülethatár

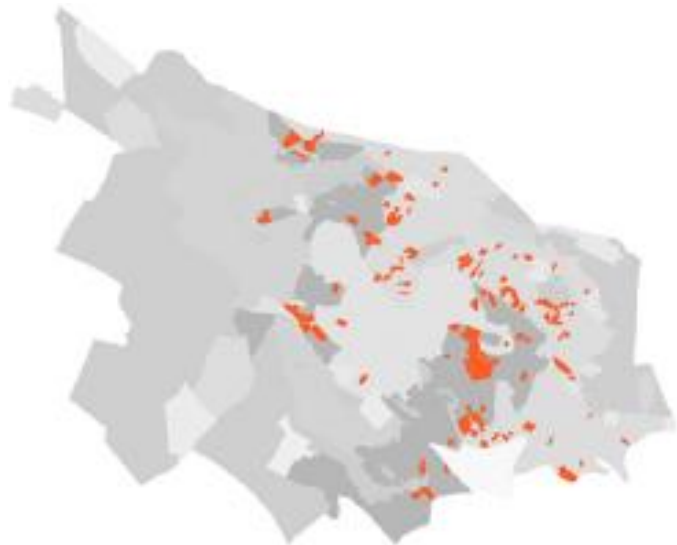
2. melléklet a .../2021. (...) rendelethez Településképi szempontból meghatározó területek

JELMAGYARÁZAT

- nagyvárosias karakter
- kisvárosias karakter
- kertvárosias karakter
- csillebércei üdülőterület
- svábhegyi villák
- svábhegyi, széchenyi-hegyi egykori szanatóriumok és üdülőszállók
- telepszerű, csoportos jellegű beépítés
- pavilonos elrendezésű beépítés
- történeti telepszerű beépítés
- erdőterületek
- közpark
- jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények
- Normafa Park
- zöldbe ágyazott különleges terület
- temető
- fogaskerekű
- Széchenyi-hegyi gyermekvasút
- kerülethatár

Telepszerű, csoportos jellegű beépítés

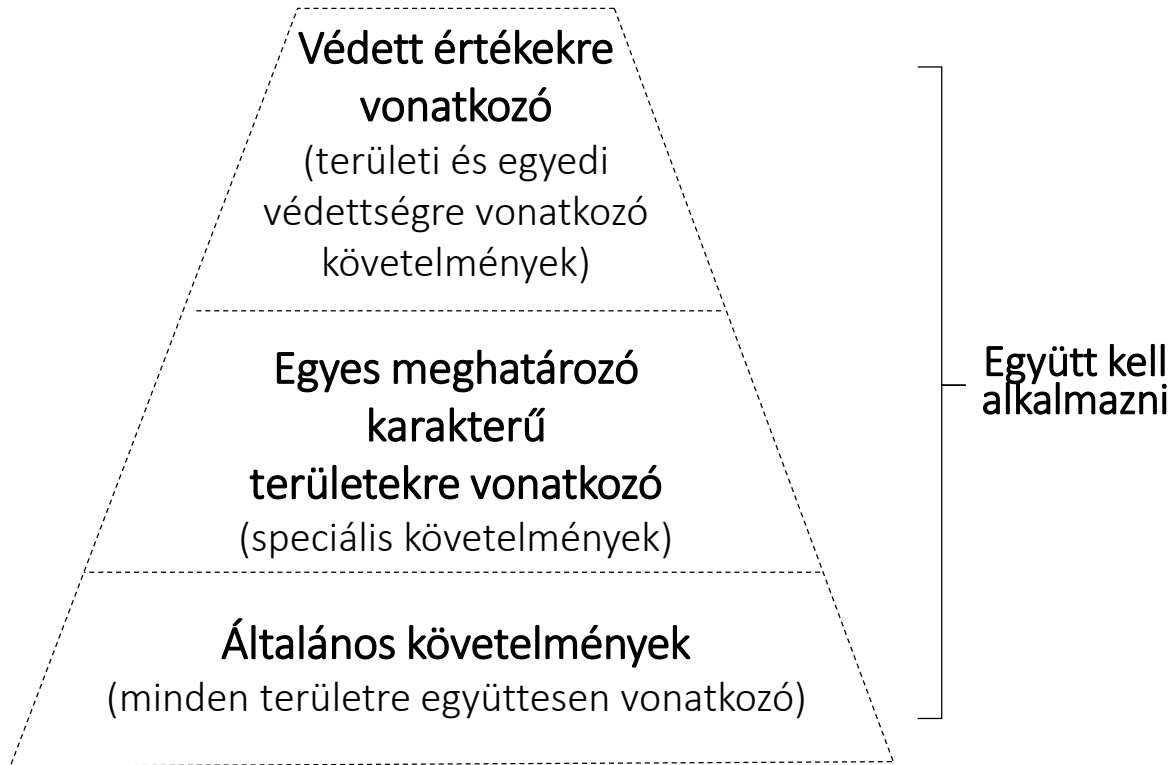
A korábbi lakótelep karakter kiegészítésre került a telepszerű, csoportos jellegű beépítéssel:

- a csoportos beépítési forma elszórtan a Hegyvidék csaknem minden városrészében megfigyelhető,
- jellegzetessége, hogy egyetlen nagyméretű telken általában szabadon álló, földszintes vagy emeletes épületek laza csoportja áll,
- egy épülettípus mechanikus ismétlése, általában zárt tömb, közös kert köré szerveződő épületcsoportok kialakítása jellemzi.

Településképi követelmények

Követelményrendszer felépítése:

Követelmények fajtái:

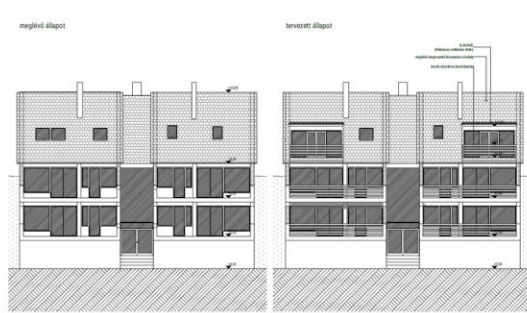
- **területi építészeti**
(a beépítés telepítési módjára, az utcakép meghatározására)
- **egyedi építészeti**
(építményre vagy azok csoportjára, vagy az építmény egy részének kialakítására)
- **egyéb**
(reklámok és reklámhordozókra, cégjelzésre, épületfelíratra, egyéb műszaki berendezésekre)

Főépítési szakmai konzultációhoz kötött tevékenységek

egyszerű bejelentés

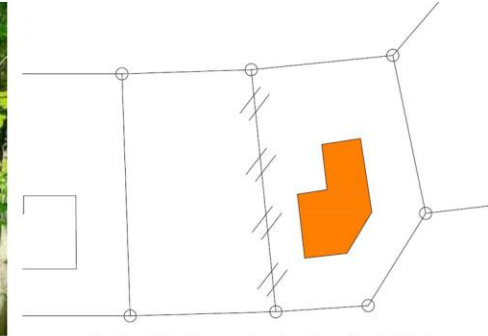
meglévő ép. átalakítása

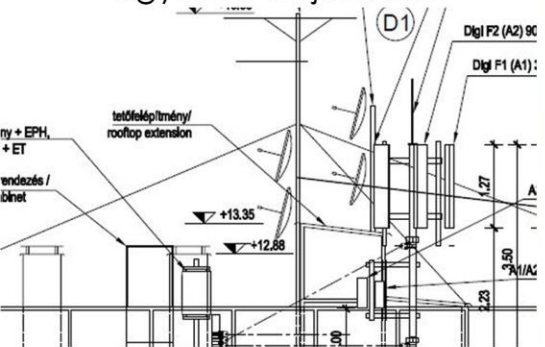
védett épület átalakítása

védett ép. gépészet elh.

védett ép. telekalakítás

elektronikus hírközlési ép.

CityBoard berendezés

4 m2 feletti cégjelzés

épületfelirat

Böszörményi úton utcabútor

vendéglátó terasz

Településképi véleményezéshez, konzultációhoz kötött tevékenységek (tervtanács)

HEGYVIDÉKI TERVTANÁCS
Településképi véleményezési eljárás

HEGYVIDÉKI
TERVTANÁCS
Településképi
Konzultációs
eljárás

Településképi bejelentéshez kötött tevékenységek

építési tevékenységek

ép. eng.t-ől eltérő megv.

védett épület átalakítása

reklámcélra szolg. utcabútor

cégjelzések

épületfelirat

rekl. hordozó

cégér és üvegfólia

szobor, emlékmű

színpad, pódium

támfal

kerítés

utasváró

rend. mód és egys. sz. változás

hulladék tároló

erdei építmény

Településképi érvényesítési eszközök - településképi eljárások

Településképi vélemény, tervtanácsi konzultáció (Hegyvidéki Tervtanács)

Főépítési szakmai konzultáció

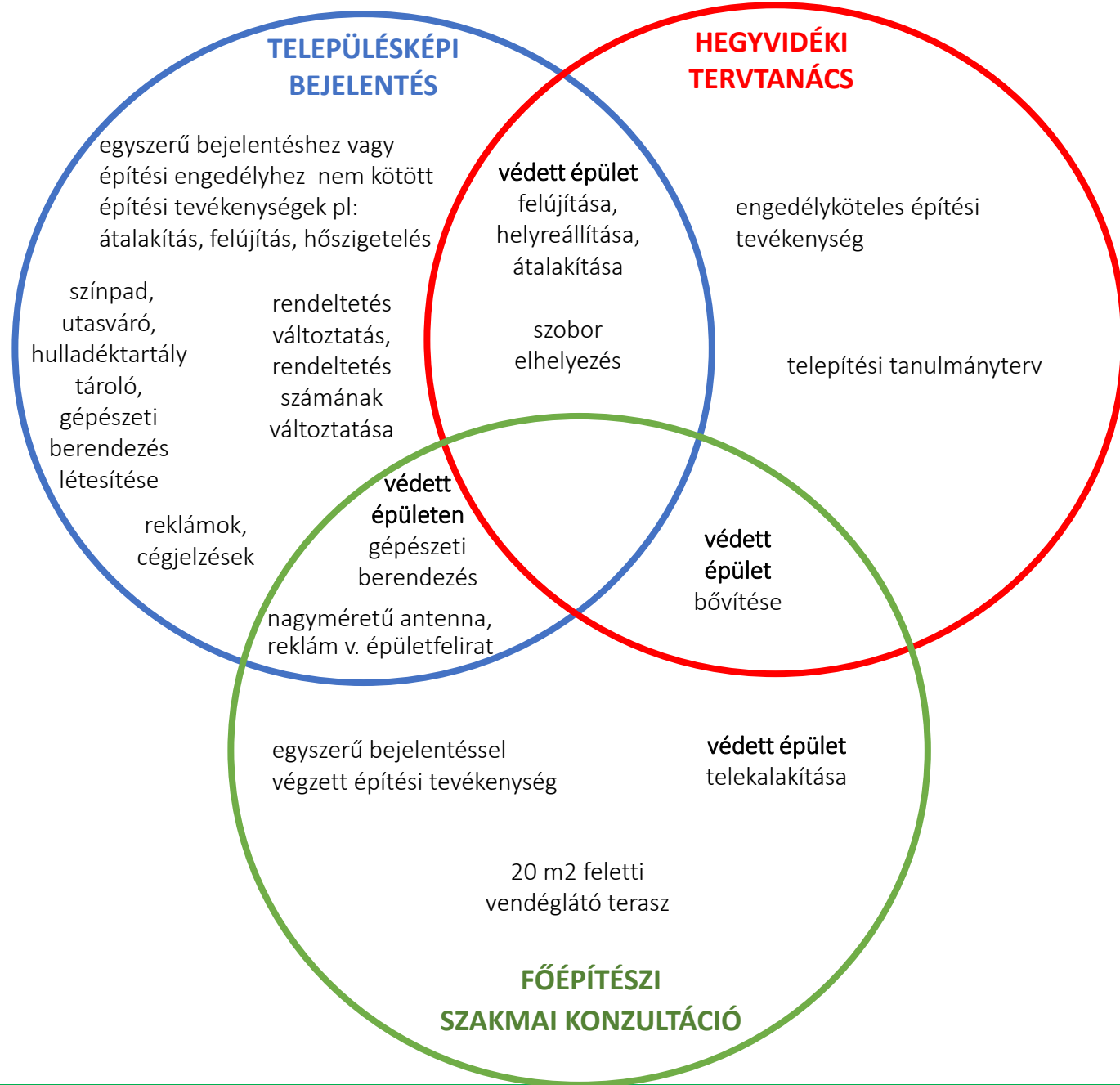
Településképi bejelentés (hatósági eljárás)

Hatósági bizonyítvány (hatósági eljárás)

– településképi bejelentést követően rendeltetés mód váltás, rendeltetési egységek számának változása esetén, földhivatali bejegyzéshez

Településképi kötelezés és bírság (hatósági eljárás)

– településképi követelmény megszegése esetén

Védett értékek felújítása, támogatási és ösztönző rendszer

A kerületi helyi védett értékek megőrzése, fenntartása, felújítása érdekében évenként kerületi értékvédelmi pályázat kerül kiírásra. Az eddig lefolytatott kerületi értékvédelmi pályázatok keretében közel 100 db ingatlan kapott támogatást a felújításra, összesen 165 millió forint értékben.

